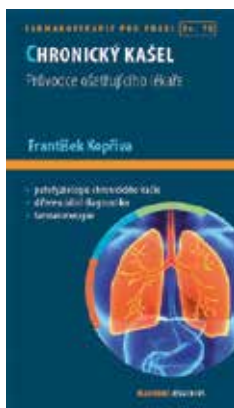

František Kopřiva. Chronický kašel. Průvodce ošetřujícího lékaře

Maxdorf: Praha 2015. 72 s. ISBN 978-80-7345-450-0

Kniha Chronický kašel – Průvodce ošetřujícího lékaře, autora prof. F. Kopřivy, pojednává stručně o problematice kašle zejména z pohledu dětského lékaře. Kašel je zajímavé a stále aktuální téma, protože spolu s dušností je nejčastějším plicním symptomem. Diferenciální diagnostika kašle patří ke každodenní klinické praxi pediatriů, internistů, pneumologů a přesahuje i do jiných oborů.

Jednotlivé kapitoly se zabývají základními patofyziologickými mechanizmy kašle, vyšetřovacím postupem, diferenciální diagnostikou a léčbou. Zejména v oddílu Farmakoterapie jsou uvedeny léčebné postupy a závěry jednotlivých doporučení s důra-

zem na dětský věk. Na konci knihy je rejstřík a citovaná stěžejní literatura.

Publikace se může stát kapesním průvodcem diferenciální diagnostikou kašle a jeho léčby převážně s přihlédnutím k dětskému věku.

MUDr. Martina Doubková, Ph.D.

✉ doubkovamartina@seznam.cz

Klinika plicních nemocí a tuberkulózy LF MU
a FN Brno,
pracoviště Bohunice
www.fnbrno.cz

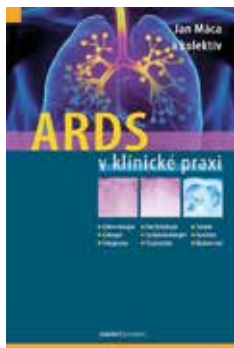
Doručeno do redakce 28. 7. 2015

Jan Máca et al. ARDS v klinické praxi

Maxdorf: Praha 2015. 695 s. ISBN 978-80-7345-447-0

Cílem hlavního autora i autorů dalších bylo v souhrnné podobě představit klinický syndrom, který je významným tématem intenzivní medicíny. Jako klinická entita začal být vnímán zhruba před půl stoletím a za tu dobu se vyvíjela jeho definice, charakteristika i metody léčby. Nahromadilo se velké množství poznatků z klinické praxe i z obecného biologického vědního základu. Hlavní autor i další spoluautoři jsou ve svém oboru činnosti svrchovaní a vysoce kvalifikovaní odborníci a v souhrnné, dosud v tuzemsku nepředstavené podobě nabízejí na diskutovanou problematiku vlastní detailní pohled.

ARDS (acute respiratory distress syndrome – syndrom akutní dechové tísně) je komplexní klinický syndrom s velmi pestrá etiologií, s různým klinickým obrazem a vývojem. Jeho dynamika je obtížně předvídatelná. Souvislost s fylogeneticky velmi starým fenoménem zánětu (ať již neinfekčního či infekčního původu) je nesporná. V té souvislosti samozřejmě nelze pominout sepsi. O tom se kniha ve velmi podrobných statích věnujících se molekulární biologii a imunologii ARDS podrobně zmiňuje. Obtížné je i zařazení do pojmu multiorgánové dysfunkce či selhání (MOF – multiple organ failure). ARDS může být jeho příčinou i důsledkem, obojí probíhá často souběžně, s různou mírou vzájemné potenciace či útlumu. Členění a zařazení ARDS tak je a vždy bude arbitrární, do značné míry

závislé na aktuálních postojích odborné veřejnosti, jak ho formulují různá grémia ve svých doporučeních či odborných stanoviscích. Především z nich bude klinik vycházet. Trauma, seps, popáleniny, plicní záněty, akutní pankreatitida, celá řada dalších chorobných i iatrogenně navozených stavů nepochybně také vedou k přechodné, či dokonce prchavé (multi-) orgánové dysfunkci různé závažnosti. Progrese ve smyslu rozvoje ARDS nastává však jen někdy. Ale i primárně plicní poškození, jako např. plicní

kontuze či aspirace, mohou mít někdy mírný průběh a k závažnější respirační insuficienci nedochází.

Ambicím autora i spoluautorů nasvědčuje jak rozsah publikace a šíře tematického záběru, tak i bohatý doprovodný materiál – tabulky, obrázky, schémata. Každá kapitola je doplněna bohatými odkazy na literární prameny. Rozsah citací ukazuje hloubku vhledu do problematiky a poctivou snahu autorů představit jak aktuální stav poznání, tak i nelehkou cestu, jak bylo tohoto poznání dosahováno. V tomto obrovském rozsahu relevantních informací vidím hlavní přínos díla, které bude nepochybně významným edičním počinem a své čtenáře si jistě najde.

Autoři občas podleli tendenci nadužívat anglicismy a asi ne vždy zcela vnímali, že kniha je svým způsobem trvalá hodnota – i kdyby jen tím, že obohacuje odborné vyjadřování. To je skutečná kultivace oboru lékařství, je to pracné, ale pojmy zůstávají i poté, co se